

Eispéireas foghlama 72: Scagthástáil sna naíonáin shinsearacha

Téama: Cumarsáid, Aidhm 2 agus Sprioc foghlama 1**Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Rang na naíonán (bunscoil)

Múineann Iníon Clarke 29 buachaill i rang na naíonán sinsearach. Mar chuid de pholasaithe measúnaithe na scoile bhain Iníon Clarke úsáid as scagthástáil litearthachta leis an rang iomlán go déanach i mí Eanáir. Nuair a bhí na tástálacha á gceartú aici thug sí faoi deara go raibh seisear le marc sa tástáil a bhí níos ísle ná an tairseach tástála. Trí bhreathnóireacht agus comhráite, bhí sí in ann monatóireacht chúramach a dhéanamh ar na buachaillí sin mar gur thuig sí go raibh fuaimeanna na litreacha dúshlánach dóibh, agus i gcás beirte bhí gá acu le tacaíocht leanúnach chun scileanna éisteachta a fhorbairt. Bhí sí den tuairim go mb'fhéidir go raibh fachtóirí eile ina gcúis leis na marcanna ísle sna tástálacha seachas deacrachtaí litearthachta. Chuir sí fachtóirí áirithe san áireamh, amhail teanga, castacht na dtreoracha, agus imní ar leanaí sa suíomh tástála. Tar éis di labhairt le tuismitheoirí na mbuachaillí, d'atreoraigh sí iad chuig an múinteoir tacaíochta foghlama, Bean Mhic Gearailt. Tar éis deachaidreamh a chur ar bun leis na leanaí rinne an múinteoir sin tástálacha diagnóiseacha indibhidiúla leo.

Tar éis di an t-eolas go léir a bhí ar fáil a mheas, thug Bean Mhic Gearailt cuireadh do thuismitheoirí an tseisir páirt a ghlacadh i gclár luath-idirghabhála 6-8 seachtaine, d'fhonn cuidiú leo tacú le gnéithe sonracha d'fhoghlaim a leanaí. D'aontaigh Iníon Clarke agus Bean Mhic Gearailt ar roinnt gníomhaíochtaí foghlama breise a bhféadfadh Iníon Clarke úsáid a bhaint astu chun obair leis na buachaillí ar bhonn aonair agus i ngrúpaí.

Ag deireadh an chláir luath-idirghabhála rinneadh tástáil arís ar an seisear. Fuair cúigear marcanna níos fearr an uair seo. Cé go raibh roinnt dul chun cinn déanta ag an séú leanbh, bheartaigh Iníon Clarke leanúint leis an tacaíocht duine le duine a bhí á fháil aige sa rang. Déanfaidh Bean Mhic Gearailt tuilleadh tástála diagnóisí agus measúnaithe air.

Ábhar machnaimh: An bhfuil polasaí scagthástála ag an scoil chun leanaí a shainiú a mbeadh gá acu le tacaíocht bhreise agus/nó speisialaithe?

Eispéireas foghlama 73: Tacú le foghlaim agus forbairt trí mheán an PODA

Téama: Folláine agus Leas, Aidhm 1 agus Sprioc foghlama 2**Aoisghrúpa:** Leanaí**Suíomh:** Seisiún naíonra

Tá Eoin (3½ bliain d'aois) ag freastal ar naíonra áitiúil. Rinneadh Eoin a dhiagnóisiú le Neamhord ar Speictream an Uathachais (ASD). Chaith Louise, stiúrthóir an naíonra, agus Emily (CRS Eoin), mí Mheán Fómhair ag bailiú eolais faoi Eoin trí bhreathnóireacht dhíreach agus é ag glacadh páirte i ngnáthghníomhaíochtaí, gnáthaimh agus idirghníomhaíochtaí le leanaí eile agus le daoine fásta. Ag deireadh na míosa tháinig siad le chéile chun plé a bheith acu ar an gcaoi tacú le foghlaim agus forbairt Eoin. Dhirigh siad, go háirithe, ar na dúshláin a bhí roimhe agus é ag súgradh agus ag obair le leanaí eile.

Ina dhiaidh sin bhuail Louise agus Emily le tuismitheoirí Eoin. Chuir máthair Eoin síos ar na cóireálacha agus teiripí a bhí á bhfáil ag Eoin. Ceapadh Plean Oideachais don Dalta Aonair (PODA) con chéad téarma, le cúnamh ón bhFoireann Luath-Idirghabhála in oifig áitiúil Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte. Ar cheann de na spriocanna acu tá cuidiú le hEoin idirghníomhú le daoine eile. Cheap Louise clár gníomhaíochtaí d'Eoin le spriocanna gearrthéarmacha a chuideodh leis na spriocanna a bhaint amach. Ina measc bhí pictiúir a úsáid chun cuidiú le hEoin tuiscint a fháil ar ghothaí gnúise agus scéalta

sóisialta a úsáid chun tacú le hEoin agus é ag déileáil le hidirghníomhú sóisialta. Roghnaigh Louise agus Emily cara d'Eoin ó na leanaí eile, a bheadh mar pháirtí aige i ngníomhaíochtaí agus sa súgradh. Déanfar dul chun cinn Eoin ó thaobh an idirghníomhaithe de le daoine eile a dhoiciméadú agus a athbhreithniú i mí Eanáir agus déanfar cuspóirí nua gearrthéarmacha a shocrú don Phlean Oideachais don Dalta Aonair chun cuidiú leis idirghníomhú le daoine eile.

Ábhar machnaimh: *Conas is féidir liom úsáid a bhaint as an eolas a bhailim trí mheán na breathnóireachta chun cur leis an bPlean Oideachais don Dalta Aonair agus ar an gcaoi sin cuidiú le leanaí a bhfuil RSO acu dul chun cinn a dhéanamh ina gcuid foghlama ar an mbealach is oiriúnaí dóibh ag an am áirithe sin?*

Eispéireas foghlama 74: Ag obair i suíomh oideachais speisialta

Téama: Aidhmeanna agus Spriocanna foghlama ar fud na gceithre théama

Aoisghrúpa: Leanaí

Suíomh: Rang na Naíonán (bunscoil speisialta)

Freastalaíonn Stephen (6 bliana d'aois) ar scoil speisialta. Tá diostróife mhatánach air agus tá sé faoi mhíchumas éadrom ginearálta foghlama. D'inis a thuismitheoirí dá mhúinteoir, Linda, gur breá leis a mhadra agus go bhfuil an ghráin aige ar thorann. Bunaithe ar mheasúnuithe ar fhoghlaim agus ar fhorbairt Stephen, cheap Linda agus foireann teiripeoirí a oibríonn sa scoil clár d'eispéiris foghlama dó.

Dhírigh Linda ar chumas teanga Stephen, ar a iompar dúshlánach, ar a scileanna luaile agus ar an luathléitheoireacht. Rinne sí breathnú, measúnú agus taifeadadh ar a urlabhra agus a scileanna teanga: léirigh sé teanga thromchiallach, mar shampla thug sé *choo choo* ar thraein. Bíonn struchtúr na habairte dúshlánach dó freisin agus bíonn deacrachtaí aige le friotal a chur ar eispéiris, mar shampla tugann sé *goras* ar *doras*. Chuir Linda an t-eolas seo in iúl don teiripeoir urlabhra Nora a rinne tuilleadh tástála, agus, ag baint úsáide as an eolas seo, cheap sí clár laethúil teanga agus urlabhra le haghaidh Stephen.

Bunaithe ar nótaí breathnóireachta Kate (Cúntóir Riachtanas Speisialta) agus ar a nótaí breathnóireachta féin d'iompar dúshlánach Stephen, d'athraigh Linda gnáthamh tráthnóna Stephen. Rinne sí é a atreorú chuig Joan an fisiteiripeoir a thug Stephen chuig linn hidriteiripe an chlinic dhá thráthnóna sa tseachtain, agus thug Gill, an teiripeoir saothair Stephen chuig seomra scíthe *Snoozaleen* dhá thráthnóna sa tseachtain.

Chun tacú le forbairt scileanna luaile Stephen chuir Joan cleachtaí oiriúnacha fisiceacha ar fáil do Linda, a d'áirigh an méid ama a chaitheann sé ag seasamh agus ag suí a athrú. Chun go mbeadh sé níos éasca ar Stephen bogadh timpeall an tseomra ranga d'fhéach Gill ar an bhféidearthacht a bhí ann teacht ar chathaoir rothaí dó. D'eagraigh sí réimse tacaí chun cuidiú leis a chuid deacrachtaí lena scileanna mínluaileacha. I measc na dtacaí sin bhí greamán don pheann luaidhe agus méarchlár ríomhaire sainoiriúnaithe.

Ar deireadh thiar, léirigh measúnú Linda ar scileanna luathléitheoireachta Stephen go raibh a stór focal súilaithe teoranta dá ainm féin. Léirigh tástálacha éagsúla freisin go raibh deacrachtaí aige le nithe a idirdhealú óna chéile ó amharc, go raibh deacrachtaí aige le cuimhne sheicheamhach, agus le seicheamhú éisteachta. I bhfianaise an eolais seo, mhol Gill do Linda go n-eagrófaí seisiúin imeaschta céadfaí i gcomhair Stephen.

Ábhar machnaimh: *Conas is féidir liom tógáil ar an obair idirdhisciplíneach ar bhonn leanúnach d'fhonn tacaíocht speisialaithe a sholáthar do na leanaí, más gá, chun cuidiú leo dul chun cinn a dhéanamh ina bhfoghlaim agus a bhforbairt?*